Stille Week 2024
Ontmoetingskerk Enschede

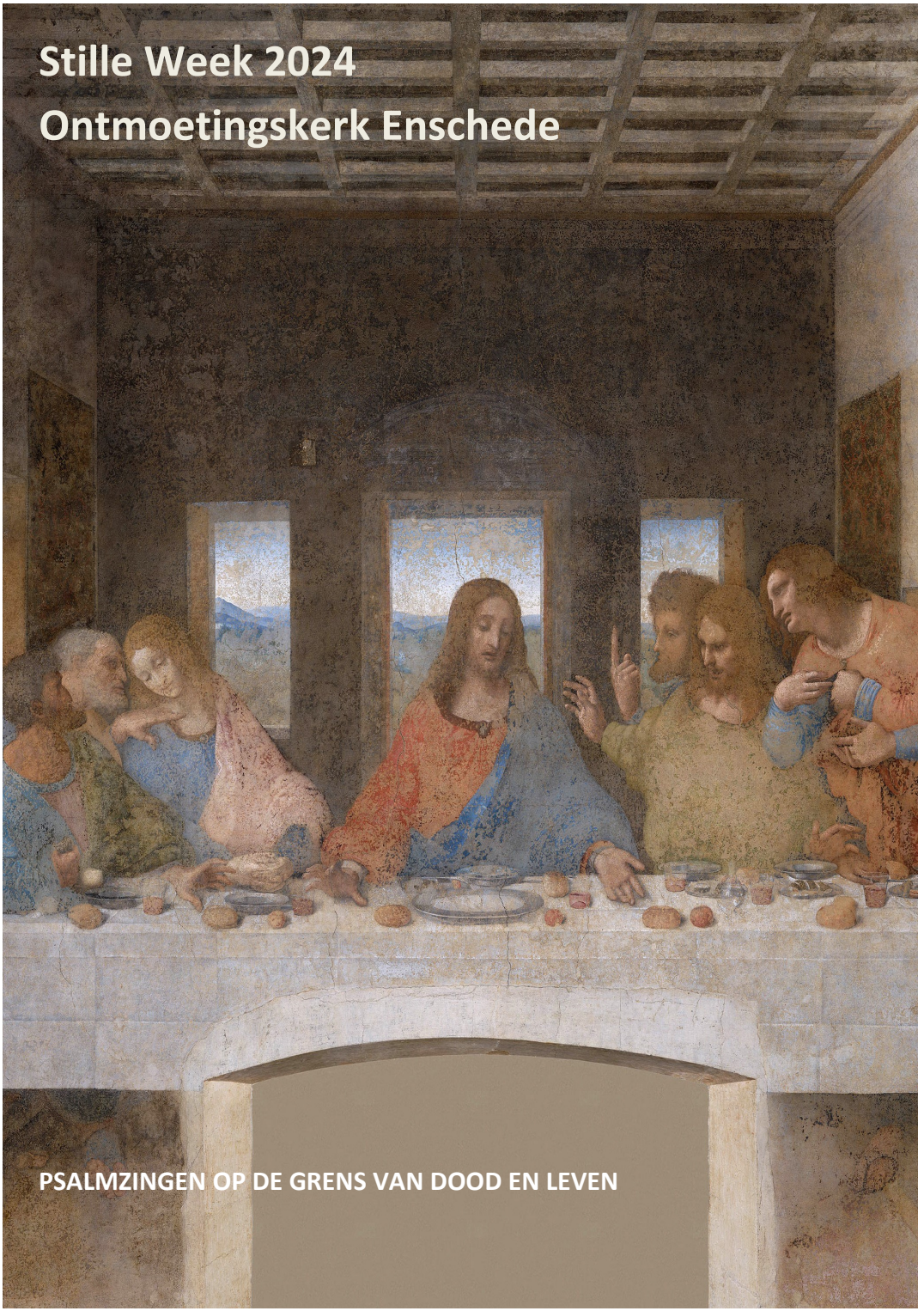

PSALMZINGEN OP DE GRENS VAN DOOD EN LEVEN

De moeder de vrouw

Ik ging naar Bommel om de brug te zien.
Ik zag de nieuwe brug. Twee overzijden
die elkaar vroeger schenen te vermijden,
worden weer buren. Een minuut of tien
dat ik daar lag, in 't gras, mijn thee gedronken,
mijn hoofd vol van het landschap wijd en zijd -
laat mij daar midden uit de oneindigheid
een stem vernemen dat mijn oren klonken.

Het was een vrouw. Het schip dat zij bevoer
kwam langzaam stroomaf door de brug gevaren.
Zij was alleen aan dek, zij stond bij 't roer,

en wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren.
O, dacht ik, o, dat daar mijn moeder voer.
Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren.

Martinus Nijhoff

Afbeelding voorzijde: Leonardo da Vinci (1452-1519) – *Il Cenacolo of L'Ultima Cena* (1495-1498) – uitsnede – *Laatste avondmaal* – fresco in de refter van het Santa Maria delle Grazie, een dominicaner klooster in Milaan (460 x 880 cm).

'… En wat zij zong hoorde ik dat psalmen waren.
Prijs God, zong zij, Zijn hand zal u bewaren'.

Niet echt een gedicht dat je direct associeert met de Stille Week. Maar in dit beeldende gedicht van Nijhoff wordt precies beschreven wat wij in de vieringen van de deze drie dagen zullen doen: Psalmen zingen! Door alle vieringen heen zingen we het 'Halleel' (Psalm 113 – 118), zoals Jezus dat zong met zijn leerlingen tijdens zijn 'laatste avondmaal'. In de schets van Nijhoff: Psalmzingen op de grens tussen twee werelden, op de grens van dood en leven, van hemel en aarde. Psalmzingen tegen de klippen van de wanhoop op.

Ons psalmzingen deze drie dagen kent ondertussen meer variatie dan onze moeders waarschijnlijk hebben gezongen. We zingen natuurlijk Psalmen zoals we die kennen uit het Liedboek, ofwel de dichterlijke berijming uit de jaren zestig van de vorige eeuw. In deze uitgave werd naar goed Calvinistische traditie de volledige Psalm berijmd.
Een tweetal Psalmen zingen we op dezelfde aloude Geneefse melodieën, maar nu in meer hedendaags Nederlands, volgens *De Nieuwe Psalmberijming*. Ook in dit geval is de volledige Psalm berijmd.
Vanzelfsprekend zingen we in deze verstilde vieringen ook Psalmen volgens de traditie van Taizé. In deze wijze van zingen wordt intieme toegang tot de Psalm gezocht door juist niet naar het geheel te kijken, maar door één kort fragment langdurig te herhalen. Al zingend ontdek je op een gegeven moment dat de Psalm jóu zingt.
Ergens in het tussengebied tussen beide extremen bevinden zich de poëtische, maar onberijmde, Psalmbewerkingen van Huub Oosterhuis, waarin in stem en tegenstem kernverzen uit de Psalm tot klinken worden gebracht. In de nacht van Pasen zingen we zo Psalm 118.
Van alle niet volledig gezongen Psalmen is voor de volledigheid op de betreffende plaatsen de volledige onberijmde versie opgenomen. Bijvoorbeeld om te lezen tijdens één van de stille momenten.

Naast dit gezongen 'Halleel' zal de doorgaande lezing van het Evangelie naar Marcus ons als een rode draad door deze dagen voeren.

BINNENKOMEN

Stilte

De ambtsdragers komen binnen

Pianospel[1]

Onder pianospel worden vanaf de paaskaars twaalf kaarsen aangestoken. Twaalf kaarsen, zoals er twaalf discipelen waren, in wie wij onszelf mogen herkennen. Twaalf discipelen die met Jezus de weg van Pasen wilden gaan – die de één na de ander afhaakten, allemaal.

We gaan staan

Intrede *Wij roemen in 't kruis van de Heer, Jezus Christus* (Dienstb. 127)
Psalm (Ps. 67) en antifoon (Gal. 6:14) van de Witte Donderdag.
Verzen door cantorij – antifoon vanaf de herhaling door gemeente.

Antifoon (cantorij):

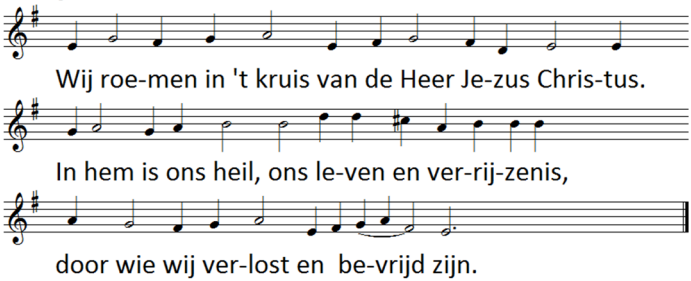

1. God zij genadig en zegene ons,
en dat zijn aanschijn over ons moge lichten. *Antifoon* (allen)

2. Dat men weet van uw weg op de aarde,

[1] Piano: Arvo Pärt, *Für Anna Maria* (2006).

van uw heil onder alle volken. *Antifoon (allen)*

3. Laat de volkeren, God, U loven.
U loven de volkeren, alle! *Antifoon (allen)*

tekst Koenraad Ouwens,
melodie Ignace de Sutter

We gaan zitten

BINNEN ZIJN

Groet

V. De Heer zij met u
G. OOK MET U ZIJ DE HEER

Gebed van de witte donderdag

Lezing Exodus 12, 1 – 11

Lofzang Psalm 116 – Voorheen: *God heb ik lief*

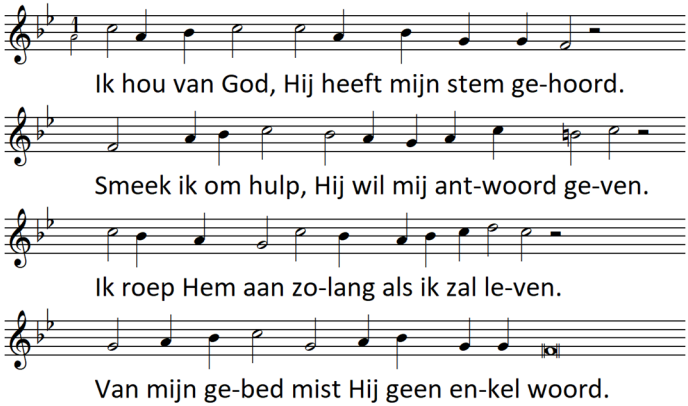

2 (cant. solo) Ik was verlamd door angst en door verdriet.
De kans om oud te worden leek verkeken.
Ik kon niet anders dan in doodsnood smeken:
‘Houd mij in leven, HEER, vergeet mij niet.’

3 De HEER helpt hulpelozen uit de nood.
Hij is een God vol liefde en ontferming.
Aan machtelozen geeft Hij zijn bescherming.
Ik had geen kracht – tot Hij mij redding bood.

4 Kom weer tot rust, mijn ziel, de HEER is goed.
Hij redde mij, de dood kon mij niet vangen.
Hij veegde alle tranen van mijn wangen
en heeft mijn voeten voor een val behoed.

Evangelie Marcus 14, 12 – 25

Lofzang Psalm 116 – vervolg

5 (cant. solo) Te snel dacht ik: 'Op niemand kan ik aan.'
Toch heb ik mijn geloof niet opgegeven.
Dicht bij de HEER mag ik weer verder leven.
Hoe dank ik Hem voor wat Hij heeft gedaan?

6 Wat is de HEER toch goed voor mij geweest!
Ik ben gered en hef als dank de beker.
Wat ik de HEER beloofde doe ik zeker:
ik vier voor Hem met al de zijnen feest.

7 De dood van uw getrouwen raakt U, HEER.
Ik ben uw dienaar, HEER, voor U geboren.
Net als mijn moeder wil ik bij U horen.
Ik ben bevrijd; de dood kwelt mij niet meer.

8 Lof aan de HEER, mijn dank stijgt op naar Hem.
Ik houd mijn woord, het volk is mijn getuige:
ik ga zijn huis in om voor Hem te juichen.
Zing halleluja, heel Jeruzalem!

tekst Jan Pieter Kuijper (*De Nieuwe Psalmberijming*)
melodie Genève 1562

COMPASSIE (ONZE MENSELIJKHEID DELEN OP LEVEN EN DOOD)

'Vieren' – een enkel woord
… uitlopend op het tafelgebed:

Tafelgebed *'Van alle dagen deze avond…'*
(LB 403C - *Zie Liedboek of beeldscherm).*

We vormen een kring, waarin we, staande, brood en wijn aan elkaar door zullen geven. Wie minder lang kan blijven staan neemt plaats op één van de stoelen aan de buitenrand. Staande bidden we het…

Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden, laat uw koninkrijk komen,
laat uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving, maar red ons van het kwaad.
Want aan U behoort het koningschap,
de macht en de majesteit, in eeuwigheid. Amen.

Delen van brood en wijn

Lofzang Psalm 113 – *Sit nomen Domini* (Versie Taizé)

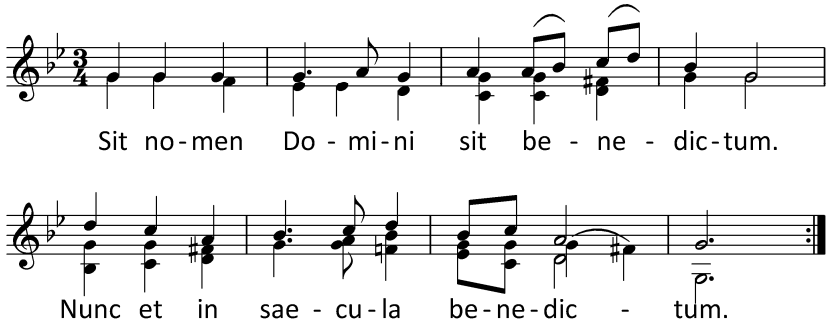

Vert.: *De naam van de Heer zij geprezen van nu tot in eeuwigheid.*

tekst Psalm 113:2

melodie Taizé

Psalm 113

Halleluja!
Loof, dienaren van de HEER,
loof de naam van de HEER.
De naam van de HEER zij geprezen
van nu tot in eeuwigheid.
Van waar de zon opkomt tot waar zij ondergaat
zij geloofd de naam van de HEER.
Verheven boven alle volken is de HEER,
verheven boven de hemel zijn luister.
Wie is gelijk aan de HEER, onze God,
die hoog daarboven zijn woning heeft,
die zijn oog richt naar beneden,
wie in de hemel en op de aarde?
Hij verheft uit het stof wie berooid is,
uit het vuil tilt Hij op wie alles ontbeert.
Hij laat hem wonen bij hooggeplaatsten,
bij de hoogsten van zijn volk.
De onvruchtbare vrouw laat Hij wonen in het huis,
een vrolijke moeder van kinderen.
Halleluja!

DE NACHT IN

Lezing: Marcus 14, 26 – 31

‘Lofzingen’ – een enkel woord op de valreep

Vervolg lofzang Psalm 114 (Vers 1 cantorij – overige verzen allen)

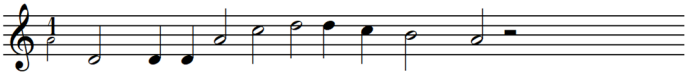

Toen Isra- ël uit Egyp-te-land ging,

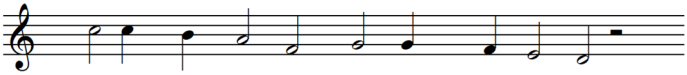

Ja- kob zijn vrij-heid vol vreug-de ont-ving,

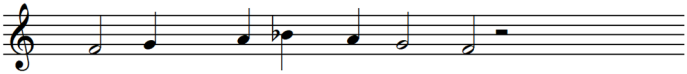

zij 't vreem-de land ont-kwa-men,

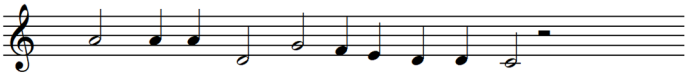

werd Ju-da aan de He-re toe-ge-wijd,

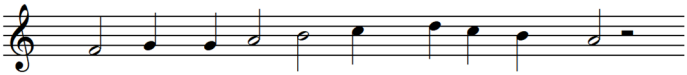

wer-den tot rijk van Gods vol-ko-men-heid

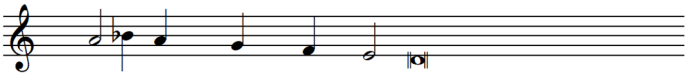

al Is- raels stam-men sa-men.

2 Dit zag de zee en zij vluchtte ontdaan,
achterwaarts wendde zich toen de Jordaan,
daar God zijn macht deed gelden.
Als rammen sprongen bergen, vast gegrond,
plotseling op, de heuvels in het rond
als lammeren in de velden.

3 Waarom, o zee, liet gij vluchtend ruim baan?
Wat overkwam toch uw wateren, Jordaan,
dat zij zich eensklaps scheidden?
Gij trotse bergen, heuvels vast gegrond,
waarom sprong gij als rammen in het rond,
als lammeren in de weide?

4 Beef dan, gij aarde, voor Israëls Heer,
krimp voor zijn aanschijn en buig u terneer,
laat u door God bedwingen
die water wellen deed uit de woestijn
en uit de harde steenrots een fontein
van lafenis ontspringen.

tekst Jan Willem Schulte Nordholt en Jan Wit
melodie Straatsburg 1539 / Genève 1542 / Lyon 1547

Stilte

Terwijl we de kerkzaal verlaten klikt op de achtergrond de melodie van Psalm 117 – Laudate omnes gentes Dominum! – Alle volken, loof de Heer (melodie Taizé). Zachtjes meezingen mag (zie pag. 13).
Morgen, tijdens de Passielezing, zal deze Psalm ons vergezellen.

HET IS AVOND EN DE NACHT ZAL KOMEN

Midden in de kerkzaal – midden in de gemeente – staat een kruis. Twaalf kaarsen staan erom opgesteld. Twaalf kaarsen, twaalf discipelen, in wie wij onszelf mogen herkennen. Twaalf discipelen, die met Jezus de weg van Pasen wilden gaan en die, de één na de ander, afhaakten. Tijdens de passielezing worden één voor één de kaarsen gedoofd.

Stilte

de ambtsdragers komen binnen

Lofzang – *Niet onze naam moet lof ontvangen, Heer* – Psalm 115

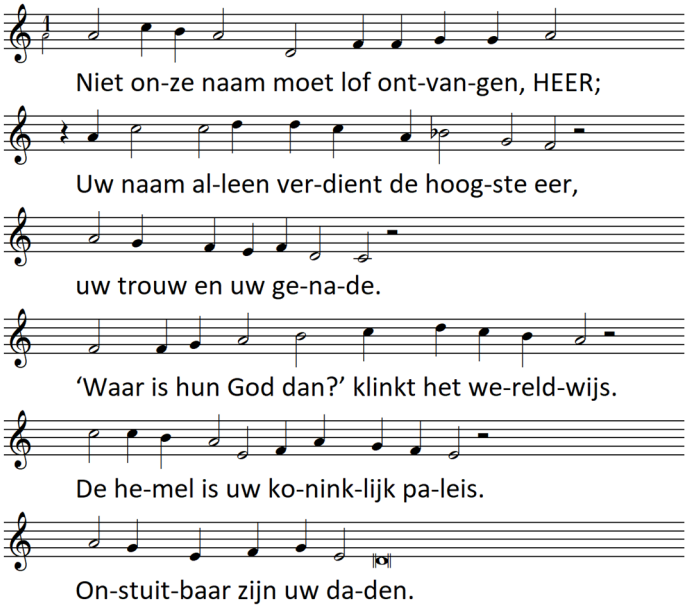

2 De goden waar de wereld op vertrouwt,
zijn beelden slechts van zilver en van goud;
een mens heeft ze geschapen.

Al zien ze er ook trots en krachtig uit,
hun oog is blind, hun mond geeft geen geluid.
Doodstil staan ze te slapen.

3 Wie afgodsbeelden smeedt, gaat eraan stuk.
Dus, Israël, zoek altijd je geluk
bij Hem die jou wil sparen.
Vertrouw de HEER, Hij is je hulp in nood.
Vertrouw de HEER, Hij redt je van de dood.
Je mag zijn gunst ervaren.

4 De HEER kijkt naar ons om, Hij doet ons goed.
Hij zegent ons, zegent in overvloed
wie dankbaar met Hem leven.
De HEER die lucht en land heeft voortgebracht
zal trouw aan jou en aan je nageslacht
zijn rijke zegen geven.

5 De hemel is de hemel van de HEER.
Van daaruit ziet Hij op de aarde neer,
die ons is toegewezen.
De doden brengen Hem hun lofzang niet –
wij eren Hem voor altijd met een lied:
de HEER, Hij wordt geprezen!

tekst Arie Maasland (De Nieuwe Psalmberijming)
melodie Genève 1542 / Lyon 1547

DE PASSIE

Het lijdensevangelie volgens Marcus

Inleiding – Psalmen op de grens van dood en leven

Marcus 14, 32 – 42

Psalmzingen - Psalm 117 *doven van de 1e kaars*

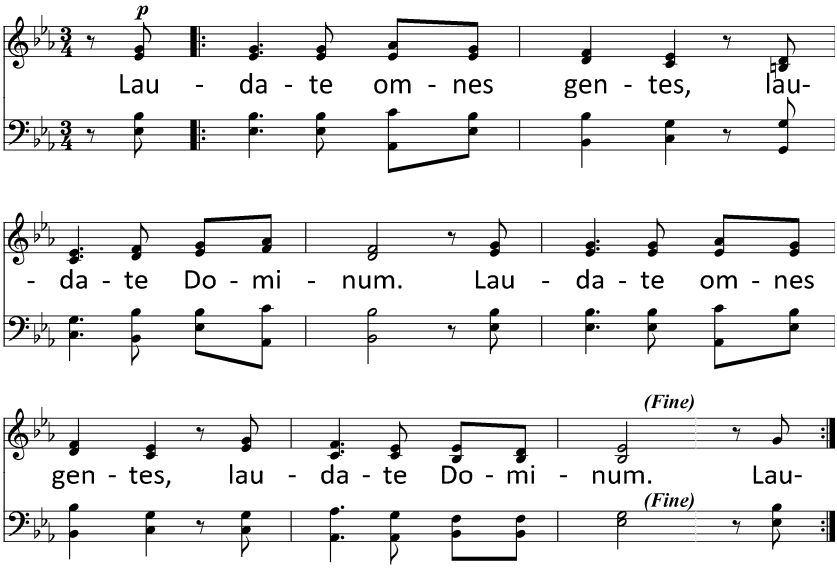

tekst Psalm 117:1

melodie Jacques Berthier

Psalm 117

Loof de HEER, volken op aarde,
prijs Hem, naties overal:
zijn liefde voor ons is overstelpend,
eeuwig duurt de trouw van de HEER.
Halleluja!

Marcus 14, 43 – 52

Muziek *doven van de 2e kaars*

Marcus 14, 53 - 59

Psalmzingen – *Laudate omnes gentes* *doven van de 3e kaars*

Marcus 14, 60 - 65

Psalmzingen – *Laudate omnes gentes* *doven van de 4e kaars*

Marcus 14, 66 – 72

Muziek	*doven van de 5e kaars*

Marcus 15, 1 – 5

Psalmzingen – *Laudate omnes gentes*	*doven van de 6e kaars*

Marcus 15, 6 – 15

Muziek	*doven van de 7e kaars*

Marcus 15, 16 – 24

Psalmzingen – *Laudate omnes gentes*	*doven van de 8e kaars*

Marcus 15, 25 – 32

Muziek	*doven van de 9e kaars*

Marcus 15, 33 – 37

STILTE	*doven van de 10e kaars*

Marcus 15, 38 – 41

Psalmzingen – *Laudate omnes gentes*	*doven van de 11e kaars*

Marcus 15, 42 – 47

Psalmzingen – *Laudate omnes gentes*	*doven van de 12e kaars*

Stilte

KRUISMEDITATIE

V. “Aanschouw het kruis!”

Zingend bidden *Jezus om uw lijden groot* (LB 558: 1, 2, 5, 8, 9, 10)

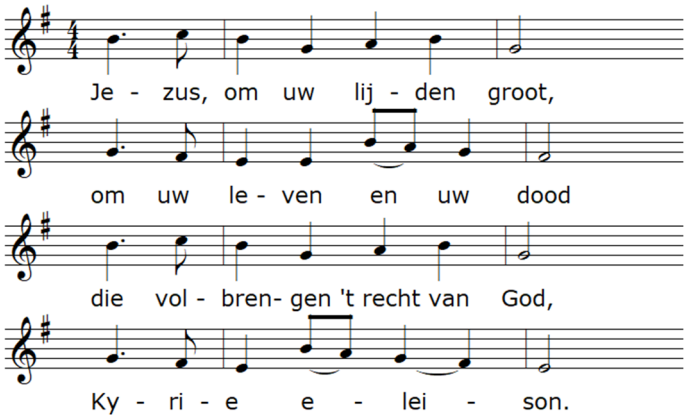

2 Heer, om uw zachtmoedigheid, vorst die op een ezel rijdt
en om Sions onwil schreit, *Kyrie eleison.*

5 Here, om uw bloedig zweet, als Ge alleen de wijnpers treedt,
om de kelk vol bitter leed, *Kyrie eleison.*

8 Om de doornen van uw kroon, om de geesling en de hoon,
roepen wij, o Mensenzoon, *Kyrie eleison.*

9 Om uw kruis, Heer, bidden wij, om de speerstoot in uw zij,
ga aan onze schuld voorbij, *Kyrie eleison.*

10 Heer, om uw vijf wonden rood, om uw onverdiende dood,
smeken wij in onze nood, *Kyrie eleison.*

tekst naar Eugène Bersier (1831-1889)
vertaling Jan Wit (1914-1980)

Stilte *De paaskaars wordt weggedragen*

Avondgebed

Allen HEER, BLIJF BIJ ONS, WANT HET IS AVOND
EN DE NACHT ZAL KOMEN.
BLIJF BIJ ONS EN BIJ UW GANSE KERK
AAN DE AVOND VAN DE DAG,
AAN DE AVOND VAN HET LEVEN,
AAN DE AVOND VAN DE WERELD.
BLIJF BIJ ONS MET UW GENADE EN GOEDHEID,
MET UW TROOST EN ZEGEN,
MET UW WOORD EN SACRAMENT.
BLIJF BIJ ONS WANNEER OVER ONS KOMT
DE NACHT VAN BEPROEVING EN VAN ANGST,
DE NACHT VAN TWIJFEL EN AANVECHTING,
DE NACHT VAN DE STRENGE, BITTERE DOOD.
BLIJF BIJ ONS IN LEVEN EN IN STERVEN,
IN TIJD EN EEUWIGHEID.
AMEN.

Stilzwijgend verlaten we de kerkzaal. Op de achtergrond klinkt als echo van gisteren de psalm: Laudate Omnes Gentes – Alle volken, loof de Heer!

WAKEN

Stilte

Uittocht

Toen Pharao het volk verbood te gaan,
deelde een staf de wateren, en de stroom
hield in. Droogvoets bereikten zij de zoom,
het oeverriet der Schelfzee. - Zó ving aan
de uittocht.

Telken nanacht in de droom
zie ik de wateren omgebogen staan.
Wij wandelen verwonderd, hand in hand.

En hoog boven de strook waarlangs wij gaan,
hoog boven waterwand en waterwand
een strook van ruisend en een reppend slaan
van vogelwieken. Trekvogels, hun baan
recht boven ons, naar het beloofde land.

Ida Gerhardt (1905-1997)

Psalmzingen tegen de klippen van het duister op…

Zachtjes gaan we zingen. Het lied zingt ons.

Psalm 117d – *Laudate Omnes Gentes – Loof de Heer, alle volken!*

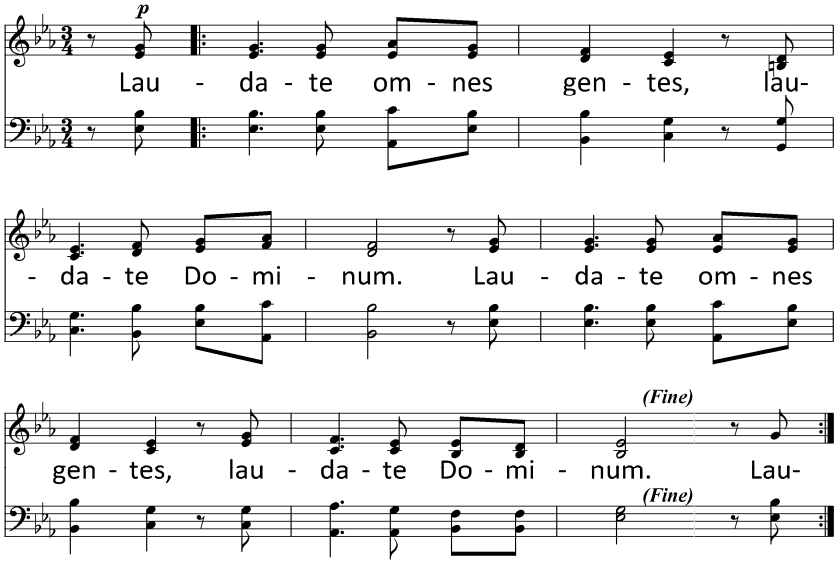

tekst Psalm 117:1

melodie Jacques Berthier

Psalm 118a – *Mijn God zijt Gij, U wil ik danken*

Antifoon; Solo:

Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
mijn God, U in de hoogte steken.
Ik spreek U uit, ik noem uw Naam,
zowaar als ik leef.

Refrein; Allen:

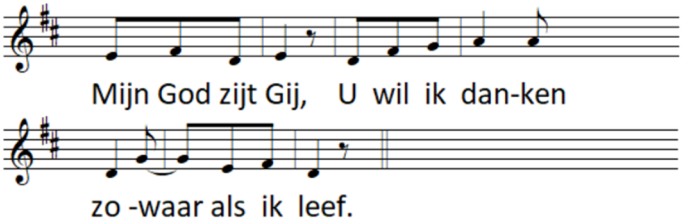

1 Ik was gevangen en riep:
God. En Hij heeft mij geantwoord.
Hij heeft mij de ruimte gegeven,
Hij komt voor mij op als een vriend.
Refrein; Allen

2 Beter te schuilen bij God
dan te vertrouwen op mensen.
Beter te schuilen bij God
dan te vertrouwen op macht.
Refrein; Allen

3 Ik was geslagen, maar God
heeft mij overeind geholpen.
Ik zal niet sterven, ik zal
leven, Hij tilt mij op.
Refrein; Allen

tekst Huub Oosterhuis (Vijftig Psalmen)
melodie Bernard Huijbers

Psalmen 118

Loof de HEER, want Hij is goed,
eeuwig duurt zijn trouw.
Laat Israël zeggen:
'Eeuwig duurt zijn trouw' –
het huis van Aäron zeggen:
'Eeuwig duurt zijn trouw' –
wie de HEER vreest, zeggen:
'Eeuwig duurt zijn trouw.'
In mijn nood heb ik geroepen: 'HEER!'
En de HEER antwoordde, Hij gaf mij ruimte.
Met de HEER aan mijn zijde heb ik niets te vrezen,
wat kunnen mensen mij doen?
Met de HEER, mijn helper, aan mijn zijde,
kijk ik op mijn haters neer.
Beter te schuilen bij de HEER
dan te vertrouwen op mensen.
Beter te schuilen bij de HEER
dan te vertrouwen op mannen met macht.
Alle volken hadden mij ingesloten
ik weerstond ze in de naam van de HEER
ze sloten mij van alle kanten in
ik weerstond ze in de naam van de HEER
ze sloten mij in als een zwerm bijen
maar doofden snel als een vuur van dorens
ik weerstond ze in de naam van de HEER.
Jullie sloegen mij en ik viel,
maar de HEER heeft geholpen.
De HEER is mijn sterkte, mijn beschermer,
Hij heeft mij redding gebracht.
Hoor hoe de redding wordt bezongen
in de tenten van de rechtvaardigen:
de rechterhand van de HEER doet
machtige daden,
de rechterhand van de HEER richt op,
de rechterhand van de HEER doet
machtige daden.
Ik zal niet sterven, maar leven
en verhalen van de daden van de HEER:
de HEER heeft mij gestraft,
maar mij niet prijsgegeven aan de dood.
Open voor mij de poorten van de gerechtigheid,
ik wil binnengaan om de HEER te loven.
Dit is de poort die leidt naar de HEER,
hier gaan de rechtvaardigen binnen.
Ik wil U loven omdat U antwoordde
en mij redding bracht.
De steen die de bouwers afkeurden
is de hoeksteen geworden.
Dit is het werk van de HEER,
een wonder in onze ogen.
Dit is de dag die de HEER heeft gemaakt,
laten wij juichen en ons verheugen.
Ach HEER, red ons toch,
HEER, geef ons voorspoed.
Gezegend wie komt in de naam van de HEER.
Wij zegenen u vanuit het huis van de HEER.
De HEER is God, Hij heeft ons licht gebracht.
Vier feest en ga met groene twijgen
tot aan de hoorns van het altaar.
U bent mijn God, U zal ik loven,
hoog zal ik U prijzen, mijn God.
Loof de HEER, want Hij is goed,
eeuwig duurt zijn trouw.

Stil gebed

Binnendragen van het licht

V. “Licht van Christus!”

De nieuwe Paaskaars wordt binnengedragen.

Daarbij zingen we: *Heel het duister is vol van luister door uw licht* (LB 139d)

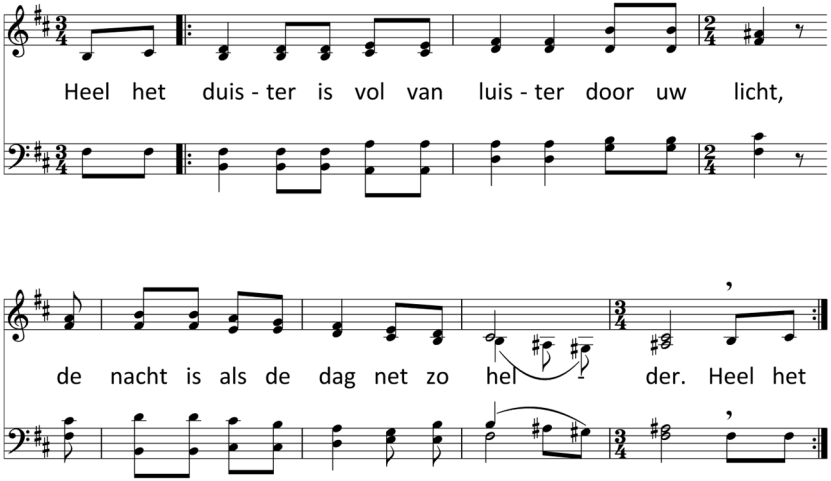

tekst Psalm 139:12

melodie Jacques Berthier (Taizé)

Als de nieuwe Paaskaars is geplaatst

V. “Licht van Christus!”

A. HEER, WIJ DANKEN U!

VERWACHTEN

Vraag van een kind:

“Waarom is deze avond anders dan alle andere avonden?”

Antwoord: Paasprofetieën – Twaalf oeroude verhalen over déze avond

Naar oeroude kerkelijke, waarschijnlijk zelfs voorchristelijke synagogale traditie klinken deze nacht twaalf oudtestamentische verhalen. Twaalf verhalen die iets vertellen over een nieuw begin, over opstand tegen en opstanding uit de machten van dood en

onderdrukking. Volgens de Rabbijnen vonden álle verhalen plaats in dezelfde nacht: de nacht van Pasen.
In de oude kerk nam men voor het stilstaan bij deze twaalf verhalen de hele nacht. De verhalen hielden je wakker in deze nacht van waken. Ze hielden de hoop in je wakker. Wanneer vervolgens in het morgenlicht het Paasverhaal werd gelezen, begreep je dat in al die Paasverhalen niet gaat over toen, ooit. Dit ongedroomde verhaal van Opstanding gaat over ons allemaal, hier, nu, vandaag.

Na elke profetie zingen we (aanvankelijk eenstemmig, met één herhaling):
Benedictus qui venit (Taizé 63)

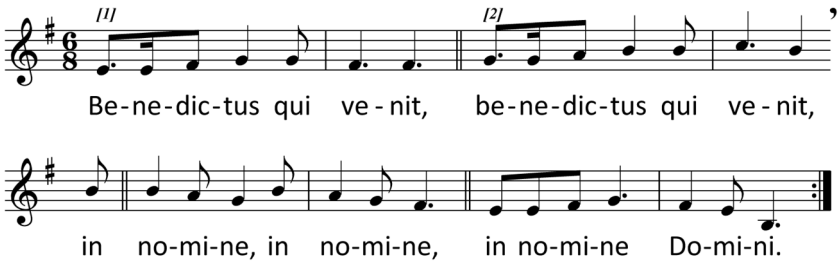

Gezegend wie komt in de Naam van de Heer (Psalm 118:26)
tekst Jacques Berthier (Taizé)

I. Genesis 1:1-2:3 (De Schepping)
In deze nacht, toen alles woeste wildernis was, riep God de aarde tevoorschijn in zijn licht. Kijk, leefland voor mensen!

II. Genesis 5-8 (Noach)
In déze nacht, maakte God een stralend nieuw begin, toen grote ramp ons overspoelde. Hij stelt zijn schepping onder de boog van zijn belofte.

III. Genesis 22:1-19 (De binding van Isaäk)
In déze donkere nacht, toen Izaäk opgeofferd zou worden – zoals ook vandaag zó veel kinderen worden opgeofferd aan oorlog, aan armoede, aan slavernij – heeft God de geliefde zoon van Abraham geroepen tot níeuw leven!

IV. Exodus 14:24 - 15:1 (De doortocht)
In déze nacht heeft God zijn macht getoond, toen zijn volk in slavernij verkeerde. Hij maakte aan de wurgende greep van verdrukking en angst een einde, en bracht zijn geliefde mens dóór de diepte van de zee naar het land van leven en belofte!

V. Jesaja 54:17 - 55:11 (Een woord van hoop voor ballingen)
In déze nacht, toen zijn volk zich verlaten voelde, onvruchtbaar en verloren in een vreemde wereld, heeft God zichzelf laten vinden. Hij heeft zijn Woord gesproken. Mensen geloofden, en bekeerden zich, lieten zich richten op nieuwe toekomst!

VI. Baruch 3:9-38 (Wijsheid)
In déze nacht leefde zijn volk in het land van de vijand, als in het dodenrijk. God opende zijn oog voor hen. Midden in deze grote wereld zag hij dat kleine volk. Hij had hen lief, en gaf hen wijsheid, houvast voor het leven, Tora.

VII. Ezechiël 37:1-14 (Het visioen van de dorre doodsbeenderen)
In déze diepduistere nacht, waarin mensen elkaar niets wezenlijks meer te zeggen hadden… voegden zich in het visioen van de profeet dorre dode botten aaneen. Gods adem bracht nieuw leven in hen. Even onmogelijk en onverwacht als doden die opstaan zal Israëls terugkeer naar het beloofde land zijn, zo wist de profeet, in deze nacht.

Vanaf nu zingen we 'Benedictus' in canon – met één herhaling – tweede groep zingt solo uit.

VIII. Jesaja 4:1-6 (zicht op terugkeer uit de ballingschap)
In déze nacht, deed God de mensen zingen van Jeruzalem, de heilige stad waar mensen heerlijk mogen leven onder zijn wolk - overdag beschut en 's nachts verlicht.

IX. Exodus 12:1-11 (De instelling van het Paschamaal)
Het was déze nacht dat God aan Israël de opdracht gaf het Pesachmaal te vieren: Sandalen aan, gordel om, de staf in de hand. Zó moesten zij het eten. Klaar voor vertrek. Tot eer van God die mensen bevrijdt uit alle slavernij, altijd.

X. Jona 3:1-10 (Nineve bekeert zich)
In deze nacht is de grote stad Ninevé opgestaan uit ál het kwaad dat zij deden. God liet zijn woede varen.

XI. Deuteronomium 31:22-30 (het testament van Mozes)
In déze nacht zong Mozes zijn loflied, vol blijdschap, met uitzicht op de goede aarde die God aan mensen geeft.

XII. Daniël 3:1-24 (30) (Doortocht door het vuur van de oven)
In déze nacht redde God Daniël en zijn vrienden uit de hitte van het vuur. Zij waren in de oven geworpen. Want voor niemand anders dan alleen voor de God van Israël wilden zij knielen. Maar kijk: "Geen haar op hun hoofd was verschroeid, er hing zelfs geen brandlucht om hen heen!"

'JA' ZEGGEN en 'JA' DOEN

Belijdenis

V. IK-ZAL-ER-ZIJN is onze God, God over de goden,
Schepper van hemel en aarde, die ons de aarde heeft toevertrouwd;
Vader van zijn volk onderweg, Moeder van alle levenden.

A. ZO HEBBEN WIJ GEHOORD, ZO ZULLEN WIJ DOEN,
HEER, ONZE GOD, GEZEGEND ZIJT GIJ.

V. Zijn vrederijk is nabijgekomen in Jezus van Nazareth, de Gezalfde,

Hij roept ons Hem te volgen.

A. ZO HEBBEN WIJ GEHOORD, ZO ZULLEN WIJ DOEN,
HEER, ONZE GOD, GEZEGEND ZIJT GIJ.

V. De Geest is het die levend maakt, die ons leidt in de waarheid;
ons lokt met het visioen van een wereld waar het menselijk toegaat,
die met ons gaat naar de toekomst

A. ZO HEBBEN WIJ GEHOORD, ZO ZULLEN WIJ DOEN,
HEER, ONZE GOD, GEZEGEND ZIJT GIJ.

Ben van de religie niet

Ben van religie niet.
Heb wel de stem gehoord
van het bevrijdingsvisioen
dat gloedrood in de Joodse Bijbel
staat geschreven:

'Gelijke rechten op geluk
de zachte krachten van de solidariteit
genade brood voor ieder mens

uittocht uit alle wrede slimme
martelende slavernijsystemen
ooit en steeds opnieuw bedacht.'

De stem die dit
tot mijn geweten spreekt
is god voor mij.

En als ik zing uitzinnig ingetogen
in eigen zieletaal, of Bach aanhoor:
't gaat over dit, die god alleen

en verder godsdienst geen.

Huub Oosterhuis

Doopgedachtenis: lezing naar Romeinen 6

"Jullie weten toch wel dat door de doop, die ons één maakte met Jezus de Gezalfde, zijn dood ook onze dood werd! Door de doop zijn we dus met hem gestorven en begraven.
En zoals Christus is opgewekt uit de doden, kunnen ook wij een nieuw leven leiden. Want wanneer we één met hem geworden zijn door te sterven, dan mogen we hem ook volgen door op te staan."

Hernieuwing van de doopgeloften

Wie wil, komt naar de doopvont om daar met het doopwater 'bekruist' te worden, als teken van het beamen van de doop.
Intussen zingen we: 'Prijs de Heer, mijn ziel' (Psalm 103, Taizé)

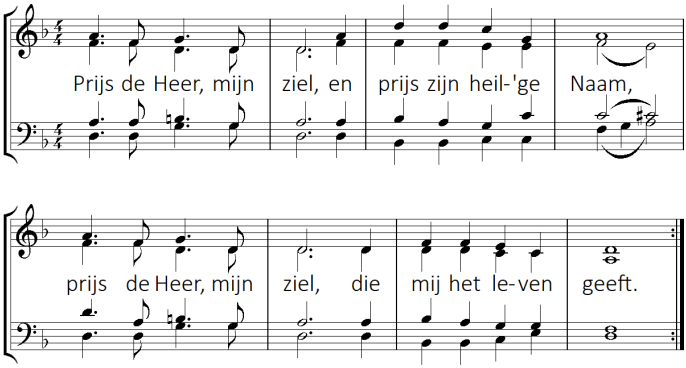

We worden stil… en wachten… *met onze wakekaarsjes brandend*

OPSTAAN

De klokken luiden
We gaan staan
Lezing van het opstandingsevangelie: Marcus 16, 1 - 8
Acclamatie: 'Christus is waarlijk verrezen'
(2 keer éénstemmig, daarna in uitbundige canon)

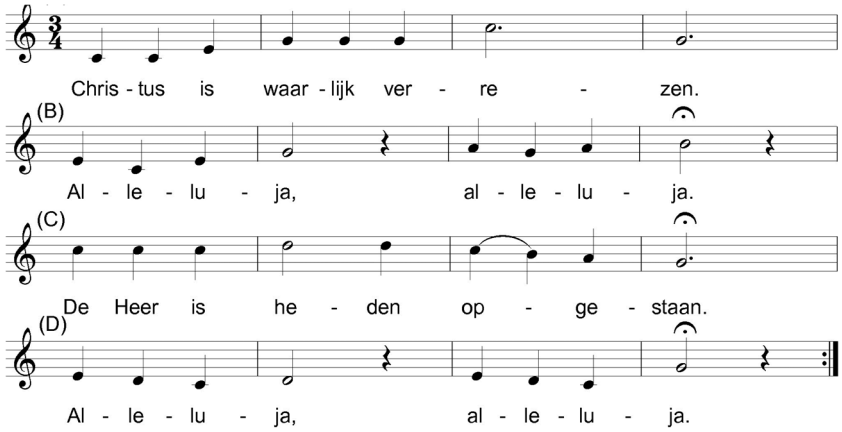

melodie Jacques Berthier (Taizé)

Gebed van de Paasnacht

We trekken met brandende kaarsen in de hand naar de ontmoetingsruimte terwijl we de canon heropnemen:

Christus is waarlijk verrezen – Alleluja, alleluja.
De Heer is heden opgestaan. Alleluja, alleluja.

DELEN EN VIEREN

We stellen ons op, staande rondom de tafel

Nieuw leven

V. De LEVENDE zal bij u zijn
A. DE LEVENDE ZAL U BEWAREN
V. Omhoog de harten!
A. WIJ ZIJN MET ONS HART BIJ DE LEVENDE
V. Brengen wij dank aan DE LEVENDE, onze God
A. HIJ IS ONZE DANKBAARHEID WAARDIG.

Tafelgebed

In het tafelgebed van de Paasnacht klinkt een aantal profetieën door welke we ons eerder op de avond door de nacht lieten voeren.

Ja, werkelijk met recht en met reden, o Heer,
brengen wij dank, overal en altijd,
maar in het bijzonder in deze nacht
van het voorgoed begonnen begin.
Wij danken U, God van hemel en aarde,
voor deze gedenkwaardige nacht
waarin Gij de duisternis van de vloed hebt verjaagd
en de dag over de aarde deed aanbreken.

Wij zegenen U, God van Abraham, Isaäk en Jakob,
voor deze gedenkwaardige nacht
waarin Gij uw geliefde zoon hebt verwekt
om op uw heilige berg de weg van het offer te gaan.

Wij prijzen U, Herder van Israël,
voor deze gedenkwaardige nacht

waarin Gij uw volk uit farao's greep hebt bevrijd
en vóór bent gegaan naar het land van belofte.

Wij loven U, God van profeten en martelaren,
voor deze gedenkwaardige nacht
waarin Gij aan ballingen een visioen hebt geschonken
en hun uitzicht hebt geboden op toekomst en leven.

Wij danken U, Vader van Jezus Christus,
voor deze gedenkwaardige nacht
waarin Gij de stilte rond uw Geliefde hebt verbroken
en Hem hebt opgewekt als eerste van velen.

Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden, laat uw koninkrijk komen,
laat uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving, maar red ons van het kwaad.
Want aan U behoort het koningschap,
de macht en de majesteit, in eeuwigheid. Amen.

Vredegroet

De tafel van brood en wijn

Gezongen dankgebed – *Wij zullen leven, God zij dank* (LB611: 1, 2, 3)

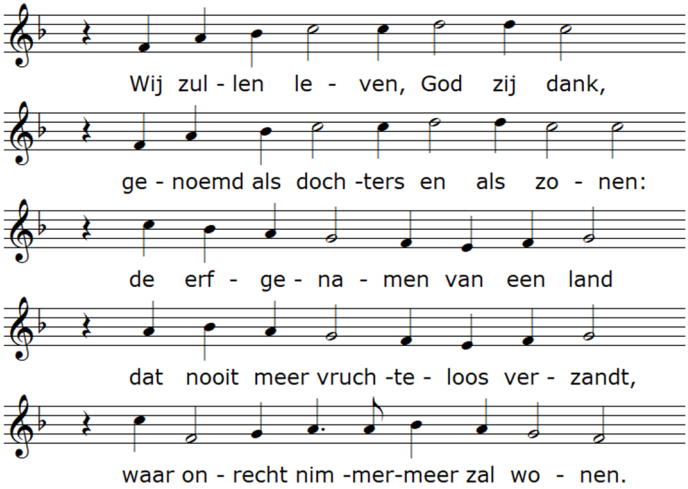

2 Niet meer zijn wij door angst geknecht
en aan de dood zijn wij ontheven.
Nu wordt uw Geest op ons gelegd,
in vrijheid brengt Gij ons terecht.
Een nieuwe naam is ons gegeven.

3 Verheugd herkennen wij Uw Naam,
roepen U aan als onze Vader.
Uw hart spreekt onze harten aan,
uw aangezicht doet ons bestaan.
In Christus komt Gij zelf ons nader.

Zegen

Antwoord: LB 611: 4

4 In dood gedompeld waren wij,
nu met Hem stralend nieuw verschenen!
Geen rouw om het bestaan, maar blij
bekleed met Hem: de weg is vrij,
de nacht is voor het licht verdwenen.

tekst Sytze de Vries
melodie Willem Vogel

Afbeelding achterzijde:

Een pagina uit de ‘Seder Haggadah shel Pesah’, zeg maar het ‘liturgieboekje’ van de Joodse Pesachmaaltijd. De pagina toont de laatste regel van Psalm 113, en vervolgens de volledige tekst van Psalm 114. Na het zingen van deze psalm wordt het ‘hallel’ onderbroken en wordt de tweede beker wijn gezegend: “Gezegend zijt Gij, HEER onze God, koning van het al, die ons bevrijd heeft, en die onze voorvaderen bevrijd heeft uit Egypte, en die ons deze nacht heeft opgedragen de matze en het bittere kruid te eten…”

שמחה הללויה

בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לועז
היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו
הים ראה וינוס הירדן יסוב לאחור
ההרים רקדו כאילים גבעות כבני צאן: מה לך הים כי תנוס
הירדן תסוב לאחור: ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני
צאן: מלפני אדון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב: ההפכי
הצור אגם מים חלמיש למעינו מים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר גאלנו
וגאל את אבותינו ממצרים והגיענו ה
הלילה הזה לאכול בו מצה ומרור כן
יי אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים
לקראתנו לשלום שמחים בבנין עירך ושששים בעבודתך
ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר
מזבחך לרצון ונודה לך שיר חדש על גאולתינו ועל פדות
נפשנו. ברוך אתה יי גאל ישראל

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן

ווייטין בהסיבת סעדה ואחר כך נוטלין
ידיהם ומברכין:

דו טייטיק ברכה מוז דר נאך זעט דיין
הענד מוז: מן דיין ברכה:

לי מ[illegible] קדה לוגו סו לסו ריסקובדרס
לי לאכלקן לם מלנוס לי דילקן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו
על נטילת ידים:

ניקח המנה הרחסנה שהיא העליונה
ומברך עליה המוציא ולא יאכל:

דר מאך נעם דיין טיבריטי אלה מוז
מן דיין ברכה

לי טומ לרה לה מנה די קריבה לי לה
פחטירה לי פחרטירה די לה מחנה לי דיה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן
הארץ

ויקח הכזית מן הסלמות ומברך ע
עליה על אכילת מצה ויאכל מן סעיפים
כזית לחד:

מן ברעך מין כזית הב חוז נעם די חוב
אלה די טוטן דען טוטין נאמן אלת
ליעם מוז: מן דיין ברכה:

לי טו קומה לו פחרטירה די לה פ
פחרטירה לי דיה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו
על אכילת מצה: